

VOL. No. 01 Issue No. 12 DECEMBER 2015 PRICE 30/-

અંક-૧૨

سورة الله
محمد

બાળકો અને નવયુવાનો માટે
રબીઉલ અવ્વલ, હિજરી સન ૧૪૩૭
ડીસેમ્બર - ૨૦૧૫

PUBLISH 10TH EVERY MONTH, RNI No: GUJGUJ/2015/59960

₹/. 30

REGISTERED UNDER POSTEL REGISTRATION No: AHD-C/51/2015-2018 VALID UP TO 31TH DECEMBER 2018

ISSUED BY THE SSPO's AHMEDABAD CITY DIVISION, PERMITTED TO POST AT AHMEDABAD PSO ON 10TH OF EVERY MONTH

PUBLISHED FROM: HAUZA-E-ILMIYAH IMAM KHOMAINI CHARITABLE TRUST

865/866, BEHIND TASLIM SOCIETY, NEAR GOLDEN PARK, VATVA, AHMEDABAD - 382 440

બઈસ્મેહી સુબ્હાનહૂ તઆલા

વહાલા બાળકો !

અસ્સલામો અલયકુમ !

રબીઉલ અવ્વલ માસનું આગમન થઈ ગયું છે. આ માસ આપણા માટે બેવડી વસંતો લઈને આવ્યો છે અને આ માસમાં આપણને બેવડી ઈદ પ્રાપ્ત થઈ છે.

સરવરે કાયેનાત સ.અ.વ.ના ઈદેમીલાદના દિવસે જ આપણાં છઠ્ઠા ઈમામ અ.સ.ની વિલાદતનો દિવસ છે. સંસ્થા આપ સર્વેની સેવામાં મુબારક પ્રસંગોની મુબારકબાદી પાઠવે છે.

આ મહીનામાં જ આપણાં અગ્યારમા ઈમામ અ.સ.ની શહાદત પણ છે. ઈમામની શહાદત પર અમે દિલસોજી પાઠવીએ છીએ.

આ મહીનાની એક વિશિષ્ટતા એ પણ છે કે આ મહીનામાં જ આપણાં હાજર ઈમામ - ઈમામે ઝમાના અજ.ને ઈમામતનો તાજ મળ્યો હતો.

કેમકે આ મહીનામાં જ માનવતાના પયગમ્બરની કૃપા વરસાવનાર હસ્તી પ્રગટ થઈ હતી તેથી આપણે એ વાતની તકેદારી રાખવી જોઈએ કે આપણે તેમની શીખ (તાલીમ) ઉપર અમલ કરીને ખુશી અને પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત કરીએ. તેમની વિલાદત ઉપર આપણે ખુશી મનાવીએ છીએ પરંતુ એમની શીખ (તાલીમ) ઉપર અમલ કરીશું તો આપણે તેમની પ્રસન્નતાનું કારણ બનીશું. એટલે આપણે એવું જ વર્તન કરવું જોઈએ જેમાં આપણી પણ પ્રસન્નતા હોય અને તેઓ (સ.અ.વ.)ની ખુશી પણ તેમાં જ સમાએલી હોય.

અય્યામે અઝા (શોકના દિવસો) પૂરા થઈ ગયાં તેનો અર્થ એ નથી કે આપણે ઈમામે મઝલૂમ અને તેમના વફાદાર સાથીઓની શહાદતના લક્ષ્યને વીસરી જઈએ. અય્યામે અઝામાં તો દર વરસે મજલિસો-માતમ અને શોક મનાવવાનો - અને તે રીતે સમાજમાંથી બદીઓ દૂર કરી સમાજ સુધારણા કરવાનો એક તોફાની સમુદ્ર હોય છે અને દર વરસની આપણી આ અઝાદારી અર્થહીન ન રહેવા પામે તે જોવાની જવાબદારી તથા ઈમામે ઝમાનાને ખુશ કરવાનો બંદોબસ્ત કરવો જોઈએ જેથી આપણે તેમની દુઆઓને લાયક બની જઈએ.

વસ્સલામ

ઝેરે સરપરસ્તી હઝરતો હુજૂત

અરવાહોના ફિદાહ, અજજલલ્લાહો તઆલા ફરજહુશરીફ

મહુમ જનાબ મૌલાના આબીદ હુસૈન રીઝવી

સાહેબની યાદમાં

મુખ્ય તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ રેઝા રિઝવી ગરવી

કાર્યવાહક તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ અફ્ઝર

સૈયદ આબીદ હુસૈન એ રિઝવી 7383560072

સહાયકો :

અહમદ રેઝા મુરારહ

તાલીમ રેઝા અજમેરી

એહસાન અલી રિઝવી

અનુવાદક :

સૈયદ મોહમ્મદ ફાઝિલ બુખારી આઈ. એ. એસ (નિવૃત્ત)

શુષોભન :

Web Graphics મોહમ્મદ તાહીર

9898937633 E-mail: smtahir202@gmail.com

ટુરીંગ એજન્ટ :

સૈયદ મીસમ મેહદી રિઝવી 9510344219

“હાદી” માસિકના મેમ્બર બનવા માટે સંપર્ક કરો:

અમદાવાદ:	(૧) શબ્બીર ભાઈ નુરાની, ફોન: ૯૩૭૬૧૬૮૩૦૬
	(૨) મૌલાના ઝફરુલ હસન, ફોન: ૯૩૨૭૫૩૬૬૩૮
	(૩) ઝાકીર ભાઈ મોમીન, ફોન: ૯૩૨૭૦૪૧૩૧૪
ભાવનગર:	મુસ્તાકભાઈ વિરાણી, ફોન: ૯૮૨૪૫૩૮૧૧૪
મહુવા:	મહેદીરઝા એમ. બંભોરા, ફોન: ૯૮૨૪૩૨૭૨૨૭
કાલોદર:	નોશાદભાઈ, જાફરી ચેનલ, ફોન: ૯૮૮૮૭૭૩૬૧૧
મેતા:	મોહસીનભાઈ કદાવાલ, ફોન: ૯૮૮૮૩૬૮૦૮૮
ભરૂચ:	મુશ્તાકઅલી પાનવાલા, ફોન: ૯૮૨૪૨૪૩૦૫૧

ઘોળકા:	કમરઅલી મોમીન
અંજાર:	રફીકભાઈ ખોજા, ફોન: ૯૮૨૫૩૧૮૬૨૧
રૂસ્તમપૂરા:	સૈયદ આશીક હુસૈન, ફોન: ૯૮૨૪૧૧૮૩૭૨
રાજૂલા:	મૌલાના હસન મહેદી, ફોન: ૯૮૦૪૧૪૬૧૧૦
સેલવાસા:	ગુલામ અબ્બાસભાઈ દેવજાણી, ફોન: ૯૮૨૫૮૮૮૮૭૮
સિહોર:	હસનઅલી વજીરઅલી વસાયા, ફોન: ૯૮૭૮૮૬૮૮૬૮
કચ્છ:	મુશ્તાક હુસૈન અબ્દુલ હુસૈન માસ્ટર, ફોન: ૯૮૨૪૨૧૬૪૭૦
ડેડીયાપાસ:	રિઝવાન હુસૈન અમીરઅલી રાજાણી, ફોન: ૯૪૨૭૧૭૫૨૩૧

ખાસ નોંધ: સભ્ય તથા એજન્ટ મિત્રોને નમ્ર અરજ છે કે જેનું અગાઉનું લવાજમ બાકી છે તે અને નવા વર્ષનું લવાજમ મોકલી આપવા વિનંતી.

વિગતો માટે સંપર્ક :

(રહ.)

હૌઝએ ઈલમીયહ ઈમામ ખુમૈની ગોલ્ડન પાર્ક, વટ્વા, અમદાવાદ, ગુજરાત, ભારત

E-mail: hadimasik@yahoo.com Website: www.hadikids.org

PHONE NO: 079-25892786, 94266 78614, 70969 21472, 97247 37865

વાર્ષિક લવાજમ: રૂપિયા 300/-

3 HADI, DECEMBER 2015

ઈમ્મામ હસન અ.સ. ની સંધિ

૨૬મી રબીઉલ અવ્વલ-૪૧
હિજરીનો દિવસ એ દિવસ છે કે જે
દિવસે ઈમામ હસન અ.સ. સાથે
મુઆવિયાએ સંધિ કરી હતી. મેં આ
વાક્ય જાણી જોઈને લખ્યું છે કે:

“મુઆવિયાએ સંધિ કરી હતી”
અને ઈમામ અ.સ.એ તેનો સ્વીકાર
કર્યો હતો. એટલા માટે કે
ઐતિહાસિક હકીકત જ એ છે કે
સંધિ કરાર (સંધિની દરખાસ્ત)
મુઆવિયા તરફથી આવ્યો હતો. આ
સંધિની દરખાસ્ત ઈમામ હસન
અ.સ.એ મોકલી નહોતી. સંધિની
શરતો ઈમામ હસન અ.સ.એ નક્કી
કરી હતી. મુઆવિયાએ સંધિની
શરતો નક્કી કરી નહોતી.

ઈસ્લામ તો એક શાંતિયાહક ધર્મ
છે. તેણે કદી કોઈના ઉપર આક્રમણ
કર્યું નથી કે વિધર્મીઓ (કૂફર) અને
ઈસ્લામની વચ્ચે જેટલાં યુદ્ધ થયાં

છે તે ચાહે રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.ના
યુગમાં હોય કે હઝરત અલી
અ.સ.ના યુગમાં હોય તે પૈકી એક
પણ યુદ્ધ આક્રમણ નહોતું પરંતુ
ફક્ત અને ફક્ત આક્રમણના
જવાબમાં પોતાના રક્ષણ માટેના
યુદ્ધો હતાં. ઈસ્લામે કદીયે
આક્રમણ નથી કર્યું પરંતુ
આક્રમણકારીઓને કદીયે છોડ્યાં
પણ નથી.

ઈમામ હસન અ.સ. પણ યુધ્ધથી બચવાનો જ પ્રયત્ન કરતાં રહ્યાં હતાં પરંતુ જ્યારે સ્થિતિ એકદમ વણસી ગઈ અને મુઆવિયા તરફથી અનેક રીતે આક્રમણ થતાં રહ્યાં ત્યારે આપ અ.સ.એ પણ ઈસ્લામના રક્ષણ અને રસૂલ સ.અ.વ.ના ધ્યેયના રક્ષણ કાજે યુધ્ધ કર્યું. જ્યારે મુઆવિયાએ પરાજયને દ્રષ્ટિ સમક્ષ ભાળી લીધો તો સંધિની દરખાસ્ત કરી જે આપ અ.સ.એ પણ વણસી ગયેલી પરિસ્થિતિને કારણે સ્વીકારી હતી.

અને ઈમામ અ.સ.એ સંધિ કરારમાં જે શરતો મૂકી હતી તેનાથી જ મુઆવિયા “ખલીફતુલ-મુસ્લેમીન” નથી તે બાબતની પોલ ખુલી ગઈ અને એ સાબિત થઈ ગયું કે તે કોણ છે? શું ઈચ્છે છે? અને શું કરે છે?

સંધિ કરારની સૌથી પ્રથમ શરત એ મૂકી કે મુઆવિયાને શાસન એ શરતે આપવામાં આવે છે કે તે ખુદાની કિતાબ અને રસૂલ સ.અ.વ.ની સુન્નત પ્રમાણે શાસન કરશે.

આપ અ.સ.એ આ શરત મૂકીને જગતના લોકો સમક્ષ જાહેર કરી દીધું કે મુઆવિયા “ખલીફતુલ-મુસ્લેમીન” હોવાનો દાવો તો કરે છે પરંતુ તેનું ચારિત્ર અને તેના કાર્યો કુરઆન અને સુન્નતે રસૂલ સ.અ.વ. પ્રમાણે નથી પરંતુ પરિસ્થિતિ એવી છે કે શરતી રીતે શાસનની તક તેને જ આપવામાં આવે. ઈમામ અ.સ.એ આ સ્થળે “શાસન” (હુકૂમત) શબ્દનો પ્રયોગ કર્યો છે નહીં કે “ખિલાફત” શબ્દનો એટલે કે “ખલીફાએ ખુદા” તો ખરેખર હું જ છું. હા જો તેને શાસનનો અભરખો હોય તો મુઆવિયા તેને પૂરો કરી લે જેથી જગતના લોકો જાણી લે કે “દુન્યવી શાસન” અને ખિલાફત (ખુદાના પ્રતિનિધીનું શાસન)માં કેટલો તફાવત હોય છે.

ઈમામ અ.સ.એ બીજી શરત એ મૂકી હતી કે કોઈ પણ જાતના ભેદભાવ વગર દરેક હકદારને તેનો હક આપવામાં આવે.

આ શરત મૂકીને હઝરત ઈમામ હસન અ.સ.એ મુઆવિયાની ન્યાયપ્રિયતા-ન્યાય પાલન અને તટસ્થતાને ઉઘાડા પાડી દીધા કે આ એક એવું શાસન છે કે જેમાં હકદારને તેના હક આપવામાં આવતા નથી, તેની સાથે અન્યાય કરવામાં આવે છે અને તેનો હક મુંડવીને પોતાના સગાઓમાં વહેંચી દેવામાં આવે છે.

આપ અ.સ.એ એક શરત એવી પણ મૂકી હતી કે મુઆવિયા પોતાને “અમીર-મોઅમેનીન” નહીં કહેવડાવે એટલે કે આપ અ.સ.એ એ હકીકત સ્પષ્ટ કરી દીધી કે જે પોતે પાપી (ફાસિક) હોય તે મોઅમેનીનનો અમીર (સરદાર) નથી બની શકતો અને આ લકબ ફક્ત હઝરત અલી અ.સ. માટે જ છે, બીજા કોઈના માટે નથી.

આપ અ.સ.એ એક શરત એવી પણ મૂકી કે શીઆઓની સલામતીની બાંહેધરી આપવામાં આવે. એટલે કે ઈમામ અ.સ. એવું જાહેર કરવા માંગતાં હતાં કે તે યુગમાં હઝરત અલી અ.સ. સાથેનો પ્રેમ મોટો અપરાધ ગણવામાં આવતો હતો. તેમના થકી હદીસ વર્ણવવા ઉપર પણ પ્રતિબંધ હતો; જો કોઈ આપ અ.સ.ના નામ ઉપરથી નામ રાખતો કે ઈમામ અલી અ.સ.ની ફઝીલતમાં રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.ની હદીસ બયાન કરતો તેને જેલમાં નાંખી દેવામાં આવતો હતો અથવા તેને મારી

નાંખવામાં આવતો અથવા તેનું જીવવું અત્યંત કષ્ટમય બનાવી દેવામાં આવતું હતું.

ઈમામ અ.સ.એ આ શરત મૂકીને એક બાજુ તો શીઆઓને સુરક્ષિત કરી દેવાનો પ્રયાસ કર્યો અને સાથે જ મુઆવિયાના અત્યાચારોને પણ ઉઘાડા પાડી દીધાં.

આ સંધિ કરારની સૌથી મહત્વની શરત એ હતી કે મુઆવિયાના શાસનમાં સિત્તેર હજાર મિમ્બરો ઉપરથી હઝરત અલી અ.સ. ઉપર જે લાનત મોકલવાની આજ્ઞા મુઆવિયાએ આપી હતી તે બંધ કરવામાં આવે. આ શરતે પણ મુઆવિયાને તદ્દન ઉઘાડો પાડી દીધો કે મુઆવિયા એવો વ્યક્તિ છે કે જે પોતે તો હઝરત અલી અ.સ. (કે જે મુસલમાનોની માન્યતા પ્રમાણે પણ ખલીફાએ રાશેદ તો હતાં જ) ઉપર લાનત મોકલતો જ હતો પરંતુ તેણે આ બાબતને જુમ્હાની નમાઝના ખુટ્બાનું એક અનિવાર્ય અંગ બનાવી દીધું હતું એટલે આપ અ.સ.એ હકીકત જાહેર કરી દીધી હતી કે મુઆવિયા ઈસ્લામમાં “બિદઅત” પણ પ્રચલિત કરી રહ્યો છે.

આ સિવાય આ સંધિ કરારની અન્ય શરતો પણ હતી જે પ્રસિધ્ધ અને પ્રમાણભૂત પુસ્તકોમાં વર્ણવવામાં આવી છે કે જેને અમારા સુફા વાચકો જોઈ શકે છે. અમે અત્રે કેટલીક મહત્વની શરતોનો જ ઉલ્લેખ કર્યો છે.

ખાદ્ય પદાર્થો અને તેના ગુણધર્મ

મીઠું

SALT

નબીયે અકરમ સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“હે અલી! પોતાના ભોજનની શરૂઆત મીઠાથી કરો કેમકે મીઠાથી સિત્તેર બીમારીઓનો ઈલાજ છે, કે જેમાં ગાંડપણ- કોઢ- રક્તપિત્ત- ગળાની બળતરા- દાંત અને હૃદયની બીમારીઓ એવી અગત્યની બીમારીઓ છે કે જે રોગોનો ઈલાજ મીઠાથી થાય છે.”

(વસાએલુશીઆ, ભા ૨૪, પા ૪૫૬, હદીસ ૧૨)

લસણ

નબીએ અકરમ સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“લસણ ખાવાનું રાખો અને તેના વડે ઈલાજ કરો કેમકે લસણ સિત્તેર બીમારીઓમાં રોગ મુક્ત કરે છે.”

(મકારેમુલ અખલાક, પા ૧૮૨)

યઝીદ અને તેનું શાસન

૧૪ રબીઉલ અવ્વલ સન-૬૪ હિજરી ઇતિહાસનો એ સોનેરી અક્ષરે લખાએલ દિવસ છે જે દિવસે યઝીદ-ઇબ્ને-મુઆવિયા જહન્નમ વાસિલ થયો હતો.

સોનેરી દિવસ એટલા માટે કે તે ઇસ્લામના ઇતિહાસનો એવો દુષ્ટ અને અનિષ્ટ વ્યક્તિ છે કે જેણે નબી સ.અ.વ., કુરઆન અને ઇસ્લામ ધર્મ બધાંને જુઠાં કહ્યાં છે અને મનમાં આવી તેવી “બિદઅતો” (નવી ધાર્મિક આજ્ઞાઓ) પ્રચલિત કરી. યઝીદ ઇસ્લામના ઇતિહાસનો એવો જુનો ઘાવ છે કે જેણે માનવતાને લજ્જિત કરી છે. જો તેના વિશે સંશોધન કરવામાં આવે તો જગતનું એવું કોઈ પાપ નહીં હોય જે તેણે આચર્યું નહીં હોય અને એવો કોઈ દુગુર્ણ નહીં હોય જે તેનામાં ન હોય.

મુઆવિયાએ ઈમામ હસન અ.સ. સાથેની સંધિની શરતોને પગ તળે રગદોળીને પોતાના મળતિયાઓની સહાયતાથી યઝીદને પોતાનો ઉત્તરાધિકારી નિયુક્ત કરી દીધો હતો અને માનવ ઇતિહાસનો સૌથી અનિષ્ટ દિવસ એ જ હતો જે દિવસે યઝીદને મુઆવિયાનો ઉત્તરાધિકારી જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.

પ્રખ્યાત ઇતિહાસકાર મસઉદીએ નોંધ્યું છે કે “યઝીદ મુસલમાનો ઉપર અન્યાયી રીતે અત્યાચાર કરતો હતો. ખુલ્લી રીતે જાહેરમાં પાપ

આચરતો હતો અને ફિરઔન (અત્યંત અત્યાચારી રાજા)ની જેમ શાસન કરતો હતો અને અત્યાચારોમાં તેનાથી પણ આગળ નીકળી ગયો હતો. તે દારૂડિયો, વ્યભિચારી, ખૂની અને ખાનઝે કાઅબાને વેરાન કરનારો હતો.” (મુરવ્વેજુમ્મહબ, ભા ૨, પા નં ૬૮)

મુસલમાનોના એક મોટા પંથ (સમુદાય)ના ધર્મગુરૂ ઈમામ અહમદ-બિન-હંબલએ લખ્યું છે કે: “યઝીદ પર જાહેરમાં લાનત કરો- કેમકે કુરઆન તેના ઉપર લાનત કરે છે.” (તઝકેરતુલ ખવાસ, પા ૨૮૭)

આ પુસ્તકમાં યઝીદની કેટલીક પંક્તિઓ પણ આપવામાં આવી છે જેનો અર્થ એવો થાય છે કે:

“જે કાંઈ પણ ક્યામત વિશે કહેવામાં આવ્યું છે તે સઘળું અર્થહીન અને ખોટું છે. હું દારૂ પીને લથડિયાં ખાતો હોઉં એવી સ્થિતિમાં ક્યામતમાં મુહમ્મદ સ.અ.વ.ને મળીશ.” (તઝકેરતુલ ખવાસ, પા ૨૮૧)

તે દારૂડિયો, વ્યભિચારી, વર્જિત આનંદ પ્રમોદ અને સંગીતનો રસિયો હતો. નાચગાન અને સંગીત તેના શાસનકાળમાં એટલી હદે પ્રચલિત થઈ ગયાં કે પવિત્ર મક્કા અને મદીના શહેરોમાં પણ લોકો જાહેરમાં મદિરાપાન અને નાચગાનથી અચકાતાં કે શરમાતાં નહોતાં. તે નમાઝ નહોતો પઢતો (બેનમાઝી હતો). (મુરવ્વેજુમ્મહબ, ભા ૨, પા ૬૮; કામિલે ઇબ્ને અસીર, ભા ૪, પા ૪૨૭)

આ ઉપરાંત એ હકીકત ઇતિહાસના પાનાઓ ઉપર નોંધાયેલી છે કે તેણે પોતે જાહેરમાં એવી ઘોષણાં કરી હતી કે:

“મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) એ તો શાસન મેળવવા માટે આ ખેલ પાડ્યો હતો, ખરેખર તો ન તો કોઈ વહી આવી હતી કે ન તો કોઈ આકાશી વાણી.” (તારિખુત-તવારિખ, ભા ૩, પા ૧૩૬; તારીખે તબરી, ભા ૧૧, પા ૩૫૮)

ચઝીદે ત્રણ વરસ અને કેટલાંક મહીનાઓ સુધી જ શાસન કર્યું છે અને તે દરમિયાન દર વરસે તેને ઈસ્લામમાંથી નિર્વાસિત કરવા માટે પૂરતું હોય તેવું એક કાર્ય તો કર્યું જ હતું. જેમાં સૌથી પ્રથમ પયગમ્બરે ઈસ્લામ સ.અ.વ.ના નવાસાની કતલ એટલે કે કરબલાની ઘટના છે જેનાથી સમગ્ર માનવતા આજે પણ લજ્જિત છે. માત્ર ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની કતલ જ નહીં પરંતુ તે પછી આપના કુટુંબીજનો (સન્નારીઓ)ને બંધક બનાવવા, બાળકોને ભુખ્યા તરસ્યા રાખવા, લાશો ઉપર ઘોડા દોડાવવા એ એવા કૃત્યો છે જેનાથી ચઝીદનું અત્યાચારીપણું જાહેર થાય છે.

બીજા વરસે તેણે પવિત્ર શહેર મદીના ઉપર આક્રમણ કર્યું જેના પરિણામે હજારોની સંખ્યામાં લોકો અને રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.ના અસહાબ (સાથીઓ)ની કતલ થઈ. તેણે પોતાના સૈનિકો માટે મદીનાની સ્ત્રીઓ સાથે વ્યભિચારની ખુલ્લી છૂટ આપી દીધી જેને પરિણામે તે વરસે મદીનાની અસંખ્ય કુંવારી છોકરીઓ સગર્ભા થઈ ગઈ અને તે વરસે મદીનાની અપરિણીત અને કુંવારી સ્ત્રીઓએ એક હજાર કરતાં પણ વધારે બાળકોને જન્મ આપ્યાં.

એક રિવાયત છે કે જેને “મદાયેની”એ વર્ણવી છે તે પ્રમાણે તો તે વરસે મદીનામાં ૧૦,૦૦૦ બાપ વગરના (અનોરસ) બાળકોનો જન્મ થયો હતો. આ સઘળું યમીદના ઈશારે અને તેની આજ્ઞા પ્રમાણે તેના એક સેનાપતિ “મુસ્લિમ-બિન-અકબા”એ કર્યું હતું. આ ઘટનાને “વાકેઅએ હિરહ” કહેવામાં આવે છે. (મુરવ્વેજુઝ-ઝહબ, ભા ૨, પા ૬૯; તારીખે યાઅફૂબી, ભા ૨, પા ૨૫૦; તઝકેરતુલ ખવાસ, પા ૨૮૯)

ત્રીજા વરસે યમીદે ખાનએ ખુદાને વેરાન કરવાનું અને તેમાં આગ લગાડવાનું પરાક્રમ કર્યું. અબ્દુલ્લાહ-ઇબ્ને-મુબૈરે પણ યમીદની “બયઅત” નહોતી કરી તેથી મદીનાની લડાઈમાં વિજય મેળવ્યા પછી તેણે મુસ્લિમ-બિન-અકબાની આગેવાનીમાં એક સૈન્ય મક્કા મોકલ્યું કે અબ્દુલ્લાહ-ઇબ્ને-મુબૈરથી યુધ્ધ કરે. ઇબ્ને મુબૈરે ખાનએ કાઅબામાં આશ્રય લીધો (કે જ્યાં કોઈ પણ પ્રકારની ખુનામરકીની સજા મનાઈ છે.) પરંતુ યમીદના સૈન્યએ મોટી ગોફણો વડે ખાનએ ખુદા ઉપર આગના ગોળા વરસાવ્યાં પરિણામે ખાનએ કાઅબાના તમામ પડદા (આવરણ) અને દરવાજા બળીને રાખ થઈ ગયાં. (મુરવ્વેજુઝ-ઝહબ, ભા ૨, પા ૭૦)

યમીદના આ તમામ પરાક્રમો છતાંય જો કોઈ યમીદનો બચાવ કરતો હોય અથવા યમીદને “રમીયલ્લાહ” કહેતો હોય તો એ વિચારવું પડશે કે તે વ્યક્તિ પોતે જ મુસલમાન છે કે કેમ?!!!

દુનિયા અને આખેરતના

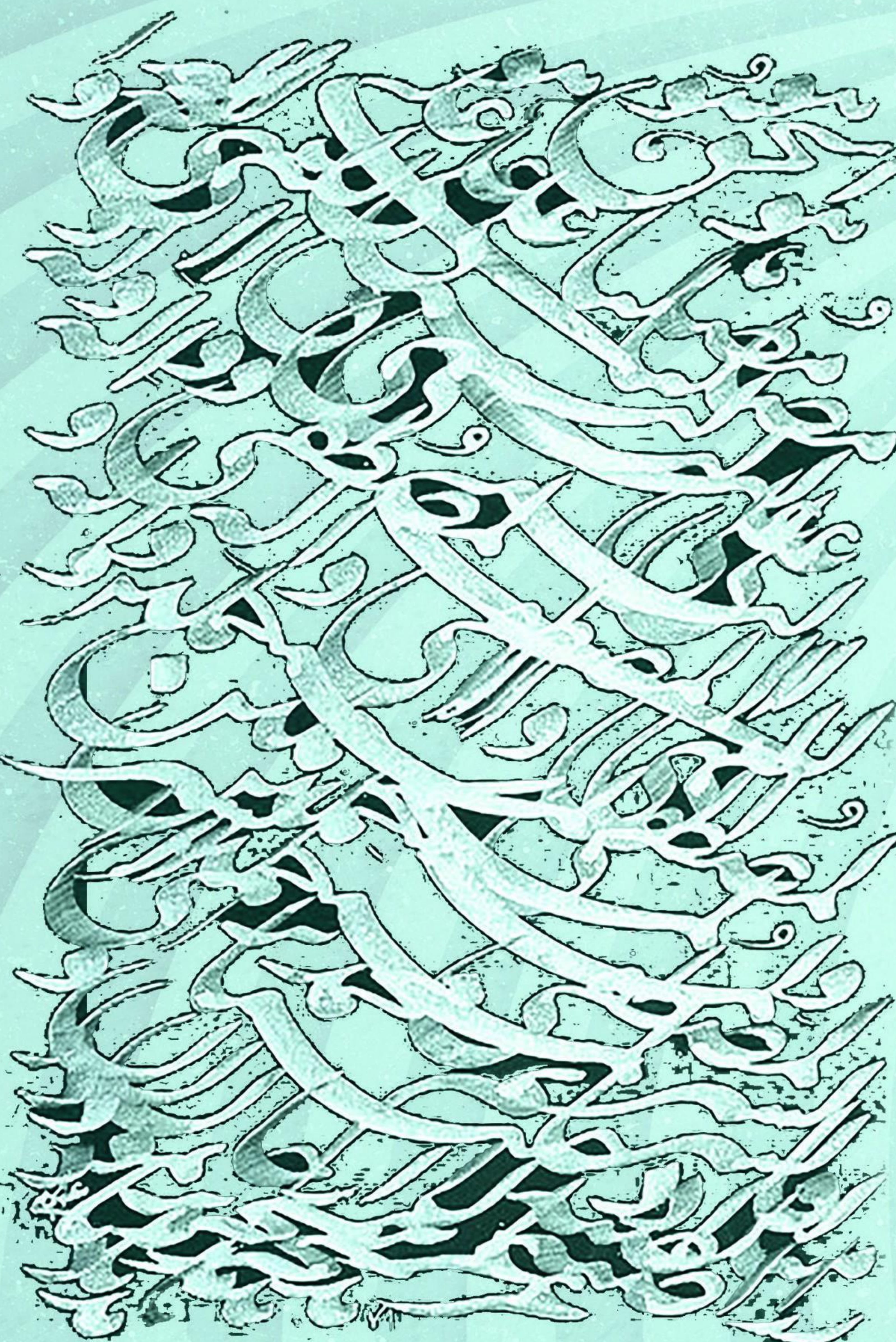
ફાયદા (મલાઈ)

(ક્રમશઃ ચાલનાર લેખમાળા)

ઈમામ હુસૈન અ.સ. એ
ફરમાવ્યું છે કે:

“હે લોકો! સદ્કાર્યો અને
સદ્ગુણોની બાબતે એક
બીજા સાથે હરિફાઈ કરો.
નવરાશની પળોમાં (તેનો
સદ્ઉપયોગ કરવાની
બાબતે) ઝડપ રાખો અને
એ સદ્કાર્યો કે જે (કાર્યો)
કરવામાં ઝડપ ના રાખી
હોય (આળસ કરીને કર્યા
હોય) તેવા કાર્યોને
ગણત્રીમાં પણ લેશો નહીં
(આળસ કરીને- કમને-
કરેલા નેક કાર્યો ન કર્યા
બરાબર છે.)”

(કાફી, ભા ર, પા ૯૫,
હદીસ ૯)

ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની સેવામાં એક વ્યક્તિએ પત્ર લખીને
પૂછ્યું કે:

“મોલા! મને દુનિયા અને આખેરતની ભલાઈના કાર્યો વિશે
જણાવશો?”

મોલાએ તેને જવાબ લખીને કહ્યું કે:

“બિસ્મિલ્લા-હિરહમા-નિરહીમ. નિઃશંકપણે જે વ્યક્તિ
લોકોનો ક્રોધ વહોરીને પણ અલ્લાહની પ્રસન્નતા ઈચ્છે છે
ત્યારે ખુદા પણ તેના કાર્યોની બાબતે લોકો કરતાં પર્યાપ્ત થઈ
જાય છે. (તેને લોકોનો આશ્રિત- હાજતમંદ- બનાવતો નથી)
અને જે વ્યક્તિ લોકોની પ્રસન્નતાને કાજે ખુદાનો ક્રોધ વહોરી
લે છે ત્યારે ખુદા પણ તેને લોકોને સોંપી દે છે. (તેને સહાય
કરવાનું બંધ કરે છે અને તેને લોકોનો આશ્રિત અને
મોહતાજ બનાવી દે છે.) (એટલે કે ખુદાની પ્રસન્નતા
મેળવનાર માટે ખુદા પર્યાપ્ત છે. ખુદાની દયા-કૃપા તેના માટે
પુરતી છે અને લોકોની પ્રસન્નતા મેળવનાર- લોકો શાનાથી
પ્રસન્ન થશે તેની ચિંતા રાખનાર વ્યક્તિને ખુદા લોકોની દયા-
કૃપા ઉપર છોડી દે છે.)”

(મોસૂઅતો-કલેમાતે ઈમામ હુસૈન અ.સ. નામના પુસ્તકમાંથી)

ફિક્કે જાઅફરી

(ઈસ્લાઅશરી શીઆ લોકો જેને અનુસરે છે
તે ઈસ્લામી ધર્મશાસ્ત્ર- ધાર્મિક કાયદા-કાનૂનો)

ઈસ્લામ ધર્મની આજ્ઞાઓ- શિષ્ટાચાર અને કાયદા કાનૂનોને “ફિક્કે જાઅફરી” કહેવામાં આવે છે.

અહિયાં પ્રશ્ન એ ઉપસ્થિત થાય છે કે આ “ફિક્કે”ને “ફિક્કે મુહમ્મદી” અથવા “ફિક્કે અલી” અથવા “હસની” કેમ કહેવામાં આવ્યો નથી?!

તેનો સંક્ષિપ્ત ઉત્તર એવી રીતે છે કે કરબલાના પ્રસંગ પછી પરિસ્થિતિ એવી કષ્ટમય થઈ ગઈ હતી કે કોઈ પોતાના બાળકોના નામ પણ હઝરત અલી અ.સ.ના ઉપરથી રાખી શકતાં નહોતાં એટલે સુધી કે રિવાયતો અને હદીસોમાં જ્યાં હઝરત અલી અ.સ.થી થયેલી રિવાયત કહેવામાં આવતી ત્યાં પણ કોઈ “કાલલ-અલી” (અલી અ.સ.એ કહ્યું છે) એવી રીતે તે રિવાયત કે હદીસનું વર્ણન કરી શકતાં નહોતાં પરંતુ બીકને કારણે “કાલા અબા-ઝૈનબ” (ઝૈનબના પિતાએ કહ્યું છે) એવી

રીતે રિવાયત વર્ણવવી પડતી હતી.

પછી પરિસ્થિતિએ પલટો ખાધો અને “બની ઉમૈયા” અને “બની અબ્બાસ” વચ્ચે શાસનની ખેંચતાણના સમયગાળાનો ઈમામ મુહમ્મદ બાકિર અ.સ. અને ઈમામ જાઅફર સાદિક અ.સ. તેમાં પણ ખાસ કરીને “ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.”એ લાભ લીધો અને મસ્જિદે નબવીમાં જ એક જ્ઞાનના ભંડારની યુનીવર્સિટીની સ્થાપના કરી અને એવો સમય પણ આવ્યો કે ત્યાં એકી સાથે ૫૦૦૦ કરતાં પણ વધારે વિદ્યાર્થીઓ (વ્યક્તિઓ- જેમાં વિદ્વાનોનો પણ સમાવેશ થતો હતો) ઈમામ અ.સ.ની આ પાઠશાળામાં આવીને પોતાના જ્ઞાનની પ્યાસ સંતોષવા લાગ્યાં અને એકી સાથે હજારો વ્યક્તિઓ “કાલલ બાકિર અ.સ.” (બાકિર અ.સ.એ કહ્યું) અને “કાલસાદિક અ.સ.” (સાદિક અ.સ.એ કહ્યું છે કે) એવી રીતે રિવાયતો વર્ણવવા લાગ્યાં.

મૂળભૂત રીતે તો ઈમામ મુહમ્મદ બાકિર અ.સ. અને ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ. પોતાની કોઈ રિવાયત બયાન કરતાં નહોતાં. પયગમ્બરે અકરમ સ.અ.વ.ની રિવાયતો જ વર્ણવતાં હતાં પરંતુ આ રિવાયતો લોકો સુધી ઈમામ મુહમ્મદ બાકિર અ.સ. અને ખાસ કરીને તો ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.થી પહોંચતી હોવાથી આ “ફિકહે નબવી”ને “ફિકહે જાઅફરી” કહેવામાં આવ્યું.

અહિયાં એ હકીકત પણ નોંધવી જરૂરી છે કે ઈસ્લામમાં “ફિકહે જાઅફરી”નું કોઈ સ્વતંત્ર અસ્તિત્વ નથી અને આ “ફિકહે જાઅફરી”નો અર્થ એવો પણ થતો નથી કે આ ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.ની વિચારસરણી કે આદેશો છે પરંતુ હાલમાં જે “ફિકહે જાઅફરી” અસ્તિત્વ ધરાવે છે તે એક એવો “આજ્ઞાઓનો સંગ્રહ” છે કે જેમાં ઈસ્મત અને તહારતની તમામ વ્યક્તિઓના વ્યક્તવ્યો (ઈર્શાદાત) અને આજ્ઞાઓ સામેલ છે કે જેની

શ્રુંખલાનો આરંભ સરકારે દોઆલમ સ.અ.વ.થી થઈને ઈમામે ઝમાના અજ. પર સમાપ્ત થાય છે.

આ ફિકહની સૌથી અદ્વિતીય વિશિષ્ટતા એ છે કે તેમાં કોઈ “ગૈર-માઅસૂમ”ની રિવાયતોનો સમાવેશ થયેલો નથી અને આ ફિકહના તમામ સ્ત્રોતો (મૂળ) અઈમ્મએ તાહેરીન અ.સ.ના આદરણીય વ્યક્તિત્વમાં જ સમાપ્ત થાય છે કે જેમના “નિષ્પાપ” હોવા (ઈસ્મત)ની ઘોષણાં કુરઆનમાં જ કરવામાં આવી છે.

આજે જગતમાં પ્રવર્તમાન તમામ ઈસ્લામી ધર્મશાસ્ત્રો (ફિકહે ઈસ્લામી)ના પ્રેરકો પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.ના જ વિદ્યાર્થીઓ છે અને તેઓ તેને જાહેરમાં સ્વીકારે પણ છે. તેથી જ તો તે યુગના ઈમામે આઝમ અબૂ-હનીફાએ કહ્યું છે કે:

“જો હું બે વરસ સુધી જાઅફર-બિન-મુહમ્મદનો શિષ્ય ન રહ્યો હોત તો હું માર્યો જ જાત.”

“ફિક્કહે જાઅફરી” જ એવું ઇસ્લામી ધર્મશાસ્ત્ર (ફિક્કહ) છે જેમાં માનવજીવનમાં તેને જે કોઈ પણ સમસ્યાઓ ઉદ્ભવે, જે મુશ્કેલીઓ આવે તે તમામ સમસ્યાઓ અને પરિસ્થિતિઓનું નિરાકરણ મોજૂદ છે અને આજે પણ “ઈજતેહાદ” (કુરઆન અને અઈમ્માની હદીસોમાંથી ચિંતન કરીને કોઈ સમસ્યાનું નિરાકરણ શોધવું) અને “તકલીદ” (અનુસરણ)ના દ્વારા ખુલ્લા છે જેથી કરીને આજના યુગની સમસ્યાઓનું પણ નિરાકરણ લાવી શકાય.

“ફિક્કહે જાઅફરી” જ એકમાત્ર એવી વિચારસરણી છે કે જેનો “ઈલાહી મદારિક” (અલ્લાહની આજ્ઞાઓના આધારો) અને સ્ત્રોતો સાથેનો સબંધ વિચ્છેદ થયો નથી પરંતુ “નબી સ.અ.વ.નો એક વારસદાર અજ.” આજે પણ પરદાએ ગૈબમાં મોજૂદ છે જે જરૂર પડ્યે ફોકહા (ઇસ્લામી ધર્મશાસ્ત્રના વિદ્વાનો)ની સહાયતા કરે છે અને

તેમને માર્ગદર્શન આપે છે.

“ફિક્કહે જાઅફરી” જ એ વિચારસરણી છે કે જેમાં સમસ્યાઓના સ્પષ્ટીકરણ અને નિરાકરણનું કાર્ય કોઈ પણ “જેવા તેવા વ્યક્તિ”ને સોંપવામાં આવતું નથી પરંતુ આ કાર્ય માટે “મુજતહિદ”ના સ્થાને પહોંચવું અનિવાર્ય છે.

જો કે આજના યુગમાં દરેક વ્યક્તિ પોતાને “મુજતહિદ” સમજવા લાગ્યો છે અને પોતાની ઈચ્છા પ્રમાણે સમસ્યાઓનું નિરાકરણ કરવા લાગ્યો છે તે તદ્દન ખોટું છે!

પરંતુ વાસ્તવમાં જાઅફરી વિચારસરણી અને ફિક્કહ એ એકમાત્ર એવી સંપૂર્ણ અને સ્પષ્ટ વિચારસરણી છે કે જેમાં બધી જ સમસ્યાઓનું નિરાકરણ છે અને “મરાજેએ કેરામ” તે (અગાઉની) રિવાયતો અને હદીસોના ચિંતન અને અર્થઘટન થકી જ અર્વાચીન સમસ્યાઓનું પણ નિરાકરણ લાવીને આજે પણ ઉમ્મતની પ્યાસને સંતોષે છે.

જનાબ લુક્માનની શિખામણો

(ક્રમશઃ ચાલનાર લેખમાળા)

આજ્ઞાકારી

હે મારા પુત્ર! જો કોઈ એમ કહી દે કે: “હે અલ્લાહ! મને માફ કરી દે.” તો તે માફ કરી દેવામાં આવે છે તેવું નથી પરંતુ જે અલ્લાહની આજ્ઞાઓનું સંપૂર્ણપણે પાલન કરતો હોય તેને જ માફ કરવામાં આવે છે.

(બીહારૂલ અનવાર, ભા ૧૩, પા ૪૨૮, હદીસ ૨૩)

વધારે ખાવું

હે મારા પુત્ર! જ્યારે પેટ ધરાઈ જાય છે ત્યારે વિચાર કરવાની શક્તિ ઊંઘી જાય છે. હકીકત (સત્ય) વાચાહીન થઈ જાય છે અને શરીર ઈબાદત કરવામાંથી પાછું પડે છે (તેથી મનુષ્યે ભરપેટ- ખૂબ જ ધરાઈને ખાવું જોઈએ નહીં).

(તમ્બીહુલ ખવાતિર, ભા ૧, પા ૧૦૨)

આપાણાં તાલી સ.અ.વ.ના

સાધ્યાશ્રિના પ્રશ્નો

(ક્રમશઃ ચાલનાર લેખમાળા)

સાથે બેસવાનો શિષ્ટાચાર:

મકારેમુલ-અખ્લાક નામના પુસ્તકમાં રિવાયત છે કે:
જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ આપ સ.અ.વ.ની સેવામાં આવીને બેસતો ત્યારે જ્યાં સુધી તે વ્યક્તિ ઉભો ન થઈ જાય (ચાલ્યો ન જાય) ત્યાં સુધી આપ સ.અ.વ. પોતાની જગ્યાએથી ઉભા થતાં નહોતાં. (મકારેમુલ અખ્લાક, હદીસ ૧૭)

સાથીઓની તબીયતના

ખબર-અંતર પૂછવા:

સાથીઓની તબીયતના ખબર-અંતર પૂછવા:

ઉપરોક્ત પુસ્તકમાં જ રિવાયત છે કે:

જ્યારે આપ સ.અ.વ. પોતાના કોઈ સાથી (સહાબી)ને ત્રણ દિવસ સુધી જોતાં નહીં તો તેના ખબર-અંતર પૂછતાં હતાં. જો તે પ્રવાસમાં ગયેલો હોય તો તેના માટે દુઆ કરતાં અને પ્રવાસમાં ગયેલો ન હોય તો પોતે તેને મળવા જતાં અને જો બીમાર હોય તો તેની તબીયત પૂછવા જતાં.

અનસ-ઝિન-માલિક એ કહ્યું કે: “મેં સેવક અને દાસ તરીકે નવ વરસ સુધી આપ સ.અ.વ.ની સેવા ચાકરી કરી છે પરંતુ આ નવ વરસોમાં ક્યારેય આપ સ.અ.વ. એ મને “આ કામ કેમ નથી કર્યું?” તેવું ફરમાવ્યું હોય અથવા મારા કામમાં કોઈ ખોડ-ખાંપણ કાઢી હોય તેવું મને યાદ નથી.” (મકારેમુલ અખ્લાક, પા ૧૬ અને ૧૮)

સાથીઓનો આદર:

આપ સ.અ.વ. પોતાના સાથીઓ પ્રત્યે આદર વ્યક્ત કરવા અને તેમને પ્રસન્ન કરવા તેમના વંશવાચક (કુનીયત)થી તેમને બોલાવતાં હતાં અને જેનું આવું કોઈ વંશવાચક નામ ન હોય તેના માટે પોતે જ કોઈ કુનીયત મુકર્રર કરી દેતાં હતાં અને (પછી તો) બીજાઓ પણ તેને તે વંશવાચક નામથી જ બોલાવતાં.

એવી જ રીતે જેમને બાળકો હોય તેવી સ્ત્રીઓ અને બાળકો ન હોય તેવી સ્ત્રીઓ એટલે સુધી કે બાળકો માટે પણ કોઈ વંશવાચક નામ (કુનીયત) મુકર્રર કરી આપતાં હતાં અને આવી રીતે આપ સ.અ.વ. લોકોનું હૃદય જીતી લેતાં હતાં.

તેવી જ રીતે એવી પણ રિવાયત છે કે જ્યારે કોઈ આપ સ.અ.વ.ની સેવામાં હાજર થતો ત્યારે પોતાનું ઓશીકું (પીઠ પાછળ રાખીને અટેલીને બેસવાનું મોઢુંઓશીકું) તેને આપી દેતાં અને જો તે ઈન્કાર કરતો તો એટલો આગ્રહ કરતાં કે તેણે લેવું જ પડતું.

(સુનનુન્નબી નામનાં પુસ્તકથી ચૂંટી કાઢેલું)

અભિમાની અને ધમંડી લોકો

ખુદાવન્દે આલમે નબીયે અકરમ સ.અ.વ.ને સંબોધીને ફરમાવ્યું છે કે પૃથ્વી ઉપર અનેક બાબતો અંગે મારા બંદાઓ (અયોગ્ય અને ખુદાની આજ્ઞાઓમાં જેની મનાઈ છે તે રીતે) ગર્વ અને ધમંડ કરે છે તો આપ તેમને ચેતવણી આપી દો કે:

જે લોકો પોતાના ચહેરાની સુંદરતાનો ધમંડ ધરાવે છે તેમને કહી દો કે કુરઆન આવા લોકો માટે જ કહે છે કે આગ તેમના ચહેરાને બાળી નાંખીને જોવાલાયક પણ ન રહે તેવા બનાવી દેશે.

જેઓને પોતાના ધન-દૌલત અને સંતાનોનો ધમંડ છે તેમને કહી દો કે એક દિવસ એવો આવશે કે જે દિવસે ન તો તેમની ધન-દૌલત તેમને ફાયદો પહોંચાડી શકશે કે ન તો તેમના સંતાનોથી તેમને કોઈ લાભ પહોંચશે.

જે લોકોને પોતાની શક્તિ અને સત્તાનો ધમંડ છે તેમને કહી દો કે જહન્નમમાં જેમની ડ્યુટી છે તે ફરિશ્તાઓ તેમનાથી વધારે શક્તિશાળી અને ભયંકર છે જે ખુદાની કોઈ પણ આજ્ઞાના પાલનમાંથી પાછી પાની નથી કરતાં.

જે લોકો પોતાના વંશ અને પ્રતિષ્ઠા પર અભિમાન કરે છે તેમને કુરઆનની આ આયત સંભળાવી દો કે કયામતના દિવસે કોઈ સગપણ ઉપયોગી થશે નહીં. કોઈ કોઈની સાથે “કેમ છો” પુછનાર પણ નહીં હોય. કોઈને બીજા કોઈની લેશમાત્ર પણ ચિંતા નહીં હોય; દરેક પોતાના ગુનાહોની બાબતે ચિંતાગ્રસ્ત હશે.

જે લોકો પોતાના સ્થાન (ઉચ્ચ સ્થાન) અને મોભાના કારણે અભિમાન કરતાં હોય તે લોકોને પણ કહી દો કે ફક્ત એક અને એક માત્ર મહાશક્તિ ખુદા (નું જ શાસન) હશે. ત્યાં (તારા જેવા) કોઈનું કાંઈ પણ ઉપજવાનું નથી.

(અત્રે એ સ્પષ્ટતા કરવી જરૂરી છે કે આ બધું એ ગર્વ અને અભિમાનનું વર્ણન છે કે જે ગર્વ અને અભિમાન ખુદા અને ખુદાના નેક બંદાઓ સમક્ષ તેમની સાથે પ્રતિસ્પર્ધા રૂપે કરવામાં આવે છે.)

સદાચારી લોકોની નિશાનીઓ

ઈમામ અલી અ.સ. એ પોતાના એક સાથી માલિકે અશ્તરના નામે લખેલ એક પત્રમાં ફરમાવ્યું છે:

“લોકોના સદાચારી અને સુશીલ હોવાની નિશાની એના એવા સદ્કાર્યો છે કે જેમને ખુદા લોકોના મુખે કહેવડાવે છે.”

(નહજુલ બલાગાહ, પત્ર ૫૩)

ધાર્મિકતા (દીનદારી)ની નિશાનીઓ

ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે:

ઈમાન અને ધર્મપરાયણની નિશાનીઓ આ છે:

૧. તેમાં મનુષ્ય નમ્ર રીતે બોલે છે, ધીમેથી વાત કરે છે.
૨. (બુરાઈઓ જોવાથી) તેની આંખો બંધ થઈ જાય છે.
૩. તે મધ્યમ ગતિએ ચાલે છે.

(ગોરૂલ હેકમ, ભા ૩, પા ૧૫૨૧)

નાસ્તિકતાની નિશાનીઓ

ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“લોકોની થાપણો ઓળવી જવી તે નાસ્તિકતા-અસંયમતાની નિશાની છે.” (ગોરૂલ હેકમ, ભા ૧, પા ૩૭૫)

ઈમામની ગૌબતમાં આપણું ઉત્તરદાયિત્વ

૯, રબીઉલ અવ્વલ ઇતિહાસનો અજ.નું અસ્તિત્વ હોવા છતાં પણ અતિસુંદર દિવસ છે કે જે દિવસે આપણું આખરી ઇમામ અજ.ની ગૌબતના યુગમાં આપણે ઇમામ અજ.ની ઇમામતનો પ્રથમ દિવસ છે. જે કે પ્રતિક્ષા કરવાવાળાઓની જવાબદારીઓ ખુશીની સાથે આ શોકનો દિવસ પણ શું છે તે વિશે જાણવું આપણાં માટે છે કે આ દિવસે જ આપણાં ઇમામ જરૂરી છે.

અજ. અનાથ થઈ ગયાં હતાં અને આપણી સૌથી પ્રથમ ફરજ એ છે કે પિતાની છત્રછાયાથી વંચિત થઈ જવું આપણે જીવનની દરેક પળે ઇમામ એક મોટો શોક-દુઃખ હોય છે. અજ.ને યાદ રાખીએ. કોઈ પણ પળે આજે આપણે પોતાના ઉત્તરદાયિત્વની અજ.ના પ્રત્યે અસાવધ ન બાબતે એક નવિન રીત જાણવા રહીએ. યાદ રાખવાનો અર્થ એ છે કે પ્રયત્ન કરીએ.

પરિસ્થિતિ સાનુકૂળ ન હોવાને કારણે આપણાં ઇમામ અજ. એ ગૌબતમાં ચાલ્યા જવું પડ્યું છે અને આ આપણાં દુર્ભાગ્ય છે કે ઇમામ

તેમને પ્રત્યક્ષ જોનાર સમજીએ. એટલે કે આપણને એવી લાગણી થતી રહેવી જોઈએ કે તેઓ આપણને જોઈ રહ્યાં છે. આ બાબતે ખુદ ઇમામ અજ.નો ઇશાર્દ છે કે:

“જો હું પોતાના શીઆઓ પ્રત્યે એક પણ માટે પણ અસાવધ થઈ જાઉં તો આ જગત તેમને ઘંટીના બે પડની વચ્ચે દળી નાંખશે.” (મહેદીએ મૌઉદ, પા નં ૧૦૨)

ગૈબતના યુગમાં આપણું બીજું કર્તવ્ય એ છે કે હમેશાં ઇમામ અજ.ની સલામતી માટે દુઆ કરતાં રહીએ અને જે દુઆઓ બતાવવામાં આવી છે તે પઢતાં રહીએ દા.ત. અલ્લાહુમ્મા-કુલ-લેવલીય્એકલ હુજ્જત-ઇબ્નિલ-

હસન....થી લઈને છેવટ સુધી.

ગૈબતના કાળમાં આપણી ત્રીજી ફરજ એ છે કે આપણે એમની “તાઅજુલ” માટે દુઆ કરતાં રહીએ અને આ ત્યારે જ શક્ય બનશે જ્યારે આપણું ચરિત્ર પવિત્ર હશે કેમકે આપ ન્યાયની સ્થાપના માટે ઝઠૂર ફરમાવશે. તેથી જે કોઈ પણ અન્યાયી હશે તે આપના ન્યાયથી બચી શકશે નહીં તેથી એવી વ્યક્તિઓ કે જેમનું ચરિત્ર સારું હશે તેઓ જ ઇમામ અજ.ના પ્રાગટ્ય (ઝઠૂર)ની દુઆ કરશે.

એક રિવાયતમાં છે કે રાત દિવસ ઇમામ અજ.ના ઝઠૂરને દ્રષ્ટિ સમક્ષ રાખો કે ક્યારે પણ ઇમામ અજ.નો ઝઠૂર થઈ શકે છે. (મિક્યાલુલ મકારિમ, ભા ૨, પા ૧૫૮) અને એટલા માટે જરૂરી છે કે પોતાને તેને લાયક બનાવી રાખવામાં આવે કે ઇમામ અજ. આવી જાય તો આપણે સમગ્ર રીતે તેમના સહાયકો બની શકીએ.

 સાચી પ્રતિક્ષા કરવાવાળાઓનું કર્તવ્ય છે કે ગૈબતના કાળમાં ઇમામ અજ.ની જિયારતને ભૂલી ન જાય અને દિવસમાં એક વખત- અથવા સપ્તાહમાં એક વખત અથવા મહીનામાં એક વખત તેને અવશ્ય પઢીએ. આ એ જિયારત છે કે જે અઈમ્મએ માઅસૂમીન અ.સ.એ વર્ણવી છે અને મફાતીહુલ-જિનાનમાં છે અને તેમાં પણ “જિયારતે જમેઆ- કબીરહ”ની ખાસ તાકીદ કરવામાં આવી છે.

ગૈબતના યુગમાં ઇમામ અજ.ના વસીલાને ભૂલવું નહીં તે પણ સાચા પ્રતિક્ષા કરવાવાળાઓની નિશાની છે અને જ્યારે પણ મનુષ્ય આપ અજ. સાથે વસીલો સ્થાપે છે તો તેનું ધાર્યું પરિણામ આવે છે પછી તે પ્રગટ રીતે હોય કે અપ્રગટ રીતે હોય.

સાચા પ્રતિક્ષા કરવાવાળાઓ માટે જરૂરી છે કે ઇમામ અજ.ને હદિયો અર્પણ કરે. આ હદિયો ભૌતિક નથી કે કોઈ વસ્તુ ખરીદીને ઇમામ અજ.ને અર્પણ કરીએ પરંતુ આપના માટે સર્વશ્રેષ્ઠ હદિયો “નેક અમલ” સદ્ચારિત્ર છે; કુરઆનનું વાંચન-પઢન કરે.

આયતુલ્લાહિલ ઉઝમા વહીદ ખુરાસાનીએ ફરમાવ્યું છે કે:

“દરેક વ્યક્તિનું એ કર્તવ્ય છે કે દરરોજ ઓછામાં ઓછું કુરઆનના એક પાનાની તિલાવત કરીને ઇમામ અજ.ને હદીયો કરે.”

તદ્ઉપરાંત ઇમામ અજ. વતી હજ કરીએ, તવાફ કરીએ, જિયારત માટે જાય તો ઇમામ અજ. વતી અઈમ્મએ તાહેરીન અને નબીયે અકરમ સ.અ.વ.ની જિયારત કરે.

ગૈબતના કાળમાં શીઆઓની સૌથી મહત્વની જવાબદારી તૌબા અને ચારિત્ર ઘડતર છે. કેમકે દરરોજ ઇમામ અજ. સમક્ષ આપણાં આઅમાલ મૂકવામાં આવે છે; જે આઅમાલ સારા હોય તો આપ પ્રસન્ન થાય છે અને ભૂંડા કાર્યોની બાબતે આપ રૂદન ફરમાવે છે.

હવે આપણે જ વિચારવું જોઈએ કે આપણે ઇમામ અજ.ની પ્રસન્નતાનું કારણ બનવું છે કે રૂદન નું!!!!

ઈમામે ઝમાના અજ.ના સંદેશાઓ (વાણી)

અલ્લાહ

(ક્રમશઃ ચાલનાર લેખમાળા)

● ૩૫. ગૈબતના યુગ (ગૈબતના જમાના)માં ઈમામ અજ.ના અસ્તિત્વથી લાભાંવિત થવાની પરિસ્થિતિ:

ઈમામ મહદી અજ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“ગૈબતના યુગમાં મારા અસ્તિત્વથી લાભાંવિત થવાની અને ફાયદો ઉઠાવવાની પરિસ્થિતિ એવા પ્રકારે જ છે કે જે પ્રકારે વાદળોમાં સૂર્ય દેખાતો નથી તેમ છતાંયે સૂર્યથી ફાયદો તો મેળવવામાં આવે જ છે.” (સૂર્ય વાદળોમાં ઢંકાઈ જાય છે તે છતાં સૂર્યમંડળમાં જે કાંઈ છે તેને સૂર્ય ફાયદો તો પહોંચાડતો જ રહે છે. તેવી જ રીતે ગૈબતના પડદા પાછળથી પણ આપણાં ઈમામે ઝમાના અજ. હાજર હોય તે રીતે જ ફાયદો પહોંચાડતાં જ રહે છે.)

● ૩૬. અહલેબૈત અ.સ. સાથે પ્રેમનું માપદંડ ખુદાની આજ્ઞાઓનું પાલન છે:

ઈમામ મહદી અજ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“અમારી સાથેના પ્રેમના પાયાને ખુદા અને રસૂલ સ.અ.વ.ની આજ્ઞાઓના પાલન થકી મજબૂત બનાવો. મેં તો આવશ્યક હતી તે શિખામણ અને બોધ તમને આપ્યો જ છે અને મહાન અલ્લાહ તમારા અને અમારા કાર્યો તો જુએ છે. (કાર્યોનો સાક્ષી છે.)”

● ૩૭. (ઈમામ અજ.ના) પ્રગટ થવાના સમય (વક્તે ઝહૂર)ને સુનિશ્ચિત કરવાવાળાઓ જુદા છે:

ઈમામ મહદી અજ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“મારા પ્રગટ થવાનો ચોક્કસ સમય મહાન ખુદાના નિર્ણયને આધિન છે અને જે લોકો મારા પ્રગટ થવાનો સમય નિશ્ચિત રીતે જણાવે તે લોકો જુદા છે.” (એટલે કે ઈમામે ઝમાના અજ.ના પ્રગટ થવાની-ઝહૂરનો- ચોક્કસ સમય અને તારીખ જણાવે તે લોકો જુદાં છે.)

મોમિનની ૧૦૩ વિશેષતાઓ (ગુણો)

(લેખમાળાનો છેલ્લો હપ્તો)

૯૧. મોમિન ગંભીરતાથી વાત કરે છે.
૯૨. મોમિન બીનજરૂરી અને નિર્થક વાતો બાબતે મોટું સીવી લે છે.
૯૩. મોમિન ક્રોધમાં બેકાબૂ થઈ જતો નથી.
(ક્રોધાવસ્થામાં પણ સારા-નરસાનું તેને ભાન રહે છે.) અને કોઈની મિત્રતામાં સ્વસ્થ ગુમાવી દેતો નથી (એટલે કે ક્રોધ અને મિત્રતા બંનેમાં સંયમ જાળવીને મધ્યમ માર્ગ અપનાવે છે.)
૯૪. મોમિન મિત્રતામાં પણ અસત્યતાને સ્વીકારતો નથી અને શત્રુતામાં પણ સત્યનો નાશ કરતો નથી.
૯૫. મોમિન જાણવા અને તે પ્રમાણે વર્તવા માટે વાંચે અને શીખે છે.
૯૬. મોમિન કોઈના પ્રત્યે કિન્નાખોરી કે ઈર્ષા રાખતો નથી.
૯૭. મોમિન (ખુદાની નેઅમતોનો) પાડ વધારે પ્રમાણમાં માને છે.

૯૮. મોમિન દિવસે તો આજીવિકા મેળવવામાં પ્રવૃત્ત રહે છે અને રાત્રે પોતાની ભૂલોનો પ્રશ્નાતાપ રડીને કરે છે.

૯૯. મોમિન આ જગતને પ્રાથમિકતા આપનાર લોકો (દુન્યાદાર લોકો)ની વચ્ચે હોય છે ત્યારે તે તેમનામાં સૌથી ચાલાક હોય છે અને આખેરતને પ્રાથમિકતા આપનાર લોકો વચ્ચે હોય છે ત્યારે તેઓ પૈકી સૌથી વધારે પરહેઝગાર હોય છે.

૧૦૦. મોમિન શંકાસ્પદ માધ્યમોથી પોતાની આજીવિકા મેળવતો નથી.

૧૦૧. મોમિન પોતાની ધાર્મિક આજ્ઞાઓ (દીન) ઉપર અમલ કરવાની બાબતે બહાનાબાજી અને આનાકાની નથી કરતો.

૧૦૨. મોમિન પોતાના દીની ભાઈ (ધર્મબંધુ)ની ભૂલની બાબતે પણ તેની સાથે કૃપા અને મહેરબાની દર્શાવે છે.

૧૦૩. મોમિન પોતાની જુની મિત્રતાના હક્કનો સ્વીકાર કરે છે.

❖ સ્ત્રોત: બિહારૂલ અનવાર, નવી આવૃત્તિ, ભાગ ૬૭, પાન નં ૨૧૦; બિહારૂલ અનવાર, જુની આવૃત્તિ, ભાગ ૬૪, પાન નં ૩૧૦

ગાળો અને ભૂંડું બોલવાની નિંદા

મહૂમ શૈખ ફુલૈનીએ ઇમામ જઅફર અ.સ.થી રિવાયત કરી છે, હઝરત અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે: “કોઈ પણ વ્યક્તિનો સાથી શૈતાન થઈ ગયો છે તેની નિશાની એ છે કે તે વ્યક્તિ ખૂબજ ભૂંડા બોલો થઈ જાય છે અને તેને એની કાંઈ દરકાર રહેતી નથી કે તે શું બોલી રહ્યો છે અને તેને શું કહેવામાં આવે છે.” (એટલે કે તે કોઈને ગાળો બોલે અથવા કોઈ તેને ગાળો બોલે તેની કોઈ દરકાર તેવી વ્યક્તિને હોતી નથી.) (ઉસૂલે કાફી, ભા ૪, પા ૧૪)

ગાળો અને ભૂંડું બોલનાર વ્યક્તિઓ સંબંધે ઘણી રિવાયતો છે. કેટલીક રિવાયતોમાં છે કે ખુદાવન્દે આલમે દરેક ભૂંડાબોલા-નિર્લજજ અને બેશરમ વ્યક્તિ માટે જન્નતને હરામ કરી દીધી છે કે જેને તે લોકોને શું કહે છે અથવા લોકો તેને શું કહે છે તેની કોઈ દરકાર ન હોય તો આપ આવા વ્યક્તિની બાબતે તપાસ કરશો તો આપને તે હરામનું સંતાન જણાશે અથવા તે શૈતાનનો સાથી હશે અને હદીસમાં છે કે:

“ગાળો બોલનાર-નિર્લજ્જ વ્યક્તિને ખુદાવંદે આલમ પોતાનો શત્રુ ગણે છે અને કોઈ પણ રીતે ગાળો બોલવાથી મુશ્કેલીઓ ઉપસ્થિત થશે અને પોતાના મુસલમાન ભાઈને ગાળો બોલવાથી અલ્લાહ તઆલા તેની આજીવિકામાંથી વિપુલતા (બરકત) નષ્ટ કરી દે છે અને ખુદાવંદે આલમ તેને તેની પરિસ્થિતિમાં તજી દે છે. (ખુદા તેને કોઈ મદદ નથી કરતો) અને તેની નાણાંકીય સ્થિતિને ખરાબ કરી દે છે.”

રિવાયત છે કે ઈમામ જઅફરે સાદિક અ.સ.નો એક મિત્ર હતો જે હમેશાં હઝરત અ.સ.ની સાથે જ રહેતો હતો, ક્યારેય વિખૂટો નહોતો પડતો. એક દિવસ તેણે પોતાના ગુલામને કહ્યું કે: “હે વ્યભિચારી સ્ત્રીના પુત્ર! તું ક્યાં હતો?”

જ્યારે હઝરત અ.સ.એ આ સાંભળ્યું તો માથું ફૂટીને કહ્યું કે: “તું આની માને વ્યભિચારી સ્ત્રી કહે છે? હું તો તને પરહેઝગાર વ્યક્તિ સમજતો હતો પરંતુ આજે મને જાણ થઈ કે તું પરહેઝગાર નથી.”

તેણે અરજ ગુજારી: “આપના ઉપર કુરબાન જાઉં! તેની મા તો એક મુશરિક છે.”

હઝરત અ.સ.એ ફરમાવ્યું: “તને ખબર નથી કે દરેક ધર્મ, કૌમમાં લગ્ન (નિકાહ)ની એક પદ્ધતિ હોય છે. મારી સામેથી ચાલ્યો જા.”

રિવાયત કરનારે કહ્યું છે કે તે પછી મેં તે વ્યક્તિ હઝરત ઈમામ અ.સ.ની શહાદત સુધી એમની પાસે પણ કદી દેખાયો નહોતો એટલે સુધી કે મૃત્યુએ હઝરત અ.સ. અને તે વ્યક્તિ વચ્ચે વિયોગ નાંખી દીધો.

મહેરબાન અને સંપથી રહો

કુરઆન મજીદ:

ખુદાવન્દે આલમે ફરમાવ્યું છે કે:

“અને તમો સર્વે (જણ) અલ્લાહની રસ્સી (દીને ઈલાહી)ને સખાઈથી પકડી રાખો અને એક-બીજા સાથે અંદરો અંદર ભંગાણ પાડો નહીં અને અલ્લાહની દયા-કૃપાને યાદ રાખો કે જ્યારે તમો એક-બીજાના દુશ્મન હતાં ત્યારે તેણે (અલ્લાહે) તમારા મનમાં (એક-બીજા માટે) પ્રેમ ઉત્પન્ન કર્યો અને તેની (અલ્લાહની) આ દયા-કૃપા (નેઅમત)ની બરકતથી તમો એક-બીજાના ભાઈ બની ગયાં.”

(સૂરએ આલે ઈમરાન, આયત ૧૦૩)

હદીસો:

નબીયે અકરમ સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“હું તમારી વચ્ચે બે વસ્તુઓ મૂકીને જાઉં છું; એક તો અલ્લાહની કિતાબ (કુરઆન) છે અને બીજાં મારા “અહલેબૈત” છે. જો તમો આ બંને સાથે સંકળાએલાં રહેશો તો મારા પછી પણ તમો કદીએ ગુમરાહ થશો નહીં.”

(ગાયતુલ મરામ, ભા ૧, પા ૧૧૫)

ઈમામ અલી અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે:

“સમાજમાં બહૂમતિ સાથે રહો. કેમકે ખુદાનો હાથ (ખુદાની દયા-કૃપા) સમુદાયની સાથે હોય છે. કુસંપ અને વેરવિખેર થવાથી દૂર રહો. કેમકે સમુદાયથી જુદી પડી જનાર વ્યક્તિ શૈતાનનો શિકાર થઈ શકે છે કે જેવી રીતે પોતાના ટોળાથી જુદું પડી જનાર ઘેટું વરૂનો શિકાર થઈ જાય છે.”

(નહજુલ બલાગાહ, ખૂત્બો ૧૨૭)

ઈમામ અલી અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે:

“થવું તો એવું જોઈએ કે તમારો ઈસ્લામ (ધર્મ) અને તેનો માન-મોભો તમને અત્યાચાર કરતાં, એક-બીજા વિશે ભૂંડૂ બોલતાં અટકાવે તેથી એક વાત કહેવાવાળા બનીને રહો અને આપસમાં સંપ જાળવી રાખો, ખુદાના દીનમાં આજ્ઞાંકિત બની રહો કેમકે તે સિવાયના બીજા કોઈ દીનને સ્વીકારવામાં આવશે નહીં. ખુદાને એક અને એકમાત્ર માનવાની શ્રદ્ધા દીનનો પાયો છે. તેનાથી વિખૂટા પડતાં નહીં.”

(શરહે નહજુલ બલાગાહ, ઈબ્ને અબિલ હદીદ, ભા ૪, પા ૪૫)

સ્વામિમાન અને શિષ્ટાચારની પ્રથમ નિશાની

ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“શૂરવીરતાની પ્રથમ નિશાની એ છે કે (લોકોના સમૂહમાં) મનુષ્ય નિષ્કપટ રીતે રહે અને અંતિમ નિશાની એ છે કે લોકો સાથે મિત્રતા કેળવે.”

(ગોરૂલ હેકમ, ભા ૨, હદીસ ૩૨૯૦)

શૂરવીરતાની દિશામાં પ્રથમ પગલું

ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“શૂરવીરતાનું પ્રથમ પગથિયું એ છે કે ખુદાની આજ્ઞાઓનું પાલન કરવામાં આવે અને છેવટે અધોગતિથી દૂર રહેવામાં આવે.”

(ગોરૂલ હેકમ, ભા ૨, હદીસ ૩૧૯૫)

ماہنامہ

حسن بن علی

الحمد لله

PRINTED AND PUBLISHED BY: RIZVI MOHMED RAZA ABID HUSEIN ON BEHALF OF
HAUZA-E-ILMIYAH IMAM KHOMAINI CHARITABLE TRUST, RNI NO: GUJGUJ/2015/59960
AND PRINTED AT PRINT CARE, N.R. ESTATE, TAVDIPURA, SHAHIBAUG, AHMEDABAD-380 004
AND PUBLISHED FROM HAUZA-E-ILMIYAH IMAM KHOMAINI CHARITABLE TRUST
865/866, BEHIND TASLIM SOCIETY, NEAR GOLDEN PARK, VATVA, AHMEDABAD- 382 440
EDITOR: RIZVI MOHMED RAZA ABID HUSEIN

